

de handeling van den persoon, het leven en het zijn van heel het lichaam. En liefst en best vat hij dit alles samen in zijn kleine figuurtjes.

Maar in deze is hij dan ook bewonderenswaardig. Zijne personages nemen het leven ernstig op en ernstig, met hoogachting nog meer dan met liefde, zou men zeggen, geeft hij ze weer. Vast zitten zij en rustig in hun vertrekken met degelijke weelde gestoffeerd, in smaakvolle en rijke, maar toch stemmige kleedij, den vilten hoed met breeden rand op het hoofd, den witten geplooiden kraag om den hals, geheel in zwarte, rijk bewerkte stof gekleed; zij kijken zoo helder uit de oogen, zij zijn zoo ten volle bewust van hun eigenwaarde dat men al dadelijk in hen erkent de mannen, die zich zelve zoo gaarne achtbare, weledele, hoogmogende noemden en hooger dravende titels toekenden.

Stevig zijn de menschen en stevig is ook hun contereitsel, met zorg geteekend, trouw naar het leven en het innerlijk wezen samen met den uitelijken vorm weergevende. In sobere maar onverzwakte tonen gekleurd, met een helder en toch stil licht overgoten ziet alles er knap en flink uit. Maar er is meer dan waarheid, er is ook een eigenaardige adel in die figuurtjes, de kleederen en de heele stoffeering worden kostelijker door de fijnheid van toets en tint, de burgerfiguur krijgt een treffende voornaamheid door het hoogere leven dat er straalt uit dit hoofd, vast van trek en toch zoo doorschijnend dat het licht u tegenstraalt door de blanke huid en dat gij gaat gelooven dat de verf van zoo kostelijken en zuiveren deeg was dat zij door de penseeling tot een glanzend email is geworden.

De Koopman met zijn Klerk, dien de National Gallery van Londen van hem bezit geeft een juist denkbeeld van die groote en eigenaardige gaven van Thomas de Keyser.

De hoofdpersonage zit in zijn woonvertrek en wendt zich ten halve om naar een jong mensch, die hem een brief aanbrengt. De stoffering der kamer is rijk en afgewisseld. In den achtergrond, een gehistorieerd wandtapijt, een geopende deur, een hooge schoorsteen; op de tafel, een oostersch kleed, een wereld- en een hemelbol, boeken, een papier waarop plannen geteekend zijn. De kleeding der personages is meer verzorgd dan men voor mannen aan den arbeid waarschijnlijk zou achten. De koopman draagt een vilten hoed met breede slappe randen op het hoofd, een grooten witten geplooiden kraag om den hals, een zwart kleed met een overvloed van knopen en boorduursel, witte hozen, hooge kaplaarzen; de jonge boodschapper heeft insgelijks zijn beste en zeer sierlijke plunje aan.

Het leeft al wat er aan is. De koopman, die daar gelaarsd en gespoord zit, poseert klaarblijkelijk voor den schilder; wat hem omringt is aangebracht om getuigenis af te leggen van zijn rijkdom en zijn bedrijf. En echter is zijne houding zoo natuurlijk, zijne handeling zoo ongedwongen, dat men aan geen pose denkt. Eenvoudiger en daarom nog bevalliger en innemender is de houding van den knaap, die zijn boodschap aflegt en er niet aan denkt zijn mooie kleederen te laten bewonderen. Beide figuren zijn klaarblijkelijk por-